

opspare af deres Gage nogen Formue, som de kunne efterlade deres Enker. Det er kun saare sjældent, at det indtræffer, og jeg kan derhos ikke ganske mistjende, det Principmæssige, der er i det Forslag, som Udvalget har opstillet under Nr. 10. Vel kan jeg ikke lade den Betragtning være afgjørende, som er fremsat i Betænkningen, at Grundloven kun har hjemlet Embedsmændene, men ikke deres Enker en Ret til Pension. Dette vilde i og for sig ikke for mig være afgjørende, thi hvis det i og for sig var fornuftigt, vilde jo den Omstændighed, at Grundloven ikke udtrykkelig har paabudt det, ikke kunne være tilstrækkelig, da det dog er ganske sikkert, at Grundloven ikke har udelukket det; men det forekommer mig, at man kan til Forsvar herfor sige, at Embedsmandens Egtteskab, Spørgsmaalet, om han er gift eller ikke gift, egentligt er en hans Forhold til Staten og hans Embedslønning uvedkommende Omstændighed, og at en Embedsmand ikke, fordi han er gift, skal kunne paadrage Staten større Byrder, end naar han er ugift. Det er denne Betragtning, ifølge hvilken jeg har troet at kunne slutte mig til Forslaget. Hvis dette Princip gennemførtes i sine Konsekvenser, vilde det vistnok ogsaa blive meget inhumant; det er rimeligt, at man kommer til Hjælp der, hvor der er Trang til Hjælp; men at Retten skulde være tilstede uden Hensyn til, hvor formuende eller uformuende, Enten maatte være, og at hun desuagtet skulde kunne saa Pension, det anser jeg ikke for rigtigt. Derimod kan jeg aldeles ikke slutte mig til Udvalget, forsaavidt det under Nr. 12 og 20 har foreslaaget at stryge Understøttelser til Enkers uforsørgede og forældreløse, uforsørgede Børn. Den hele Udgift, som disse Understøttelser medføre for Statskassen, er forholdsvis temmelig ubetydelig; den har i Aarene 1864—1869 for begge Klasser af Børn, ikke udgjort 13,000 Rd. aarlig. Det er altsaa en i Forhold til Pensionsbyrdens hele Størrelse mindre betydelig Udgift, men dens Regtelse vilde ramme overordentlig haardt de Enkelte, der bleve truffet deraf; thi man vil ad den Ret kunne komme mange meget Trængende til Hjælp og lette Børnenes Uddannelse, saa at de kunne blive til

nyttige Borgere og selv fortjene deres Brød. Naar den ærede Ordfører har fremhævet det Urimelige i, at Understøttelse her indrømmedes eller kunde indrømmes indtil det 18de Aar, saa ser jeg virkelig ikke, at der derimod kan gøres nogen begrundet Indvending; thi for det 18de Aar vil jo meget sjældent de Paagjældendes Uddannelse være afsluttet, og ville de ogsaa yderst sjældent være istand til at kunne erhverve Noget, medmindre man naturligtvis vilde henvise dem til de ringeste tjenende Stillinger. Hvilke andre tjenende Stillinger man kunde tænke sig de kunde have, ville de vanskeligt kunne opnaa dem før deres 18de Aar. Nu siger man: ja vel, saa lad dem søge dem. Det er en Betragtning, man vil gjøre gjældende; men efter min Mening kan man ikke saaledes udslette af social Forskjellighed. Det, at der er en saadan social Forskjellighed, er jo ogsaa det hele Grundlag, hvorpaa vore Pensionslove og Bestemmelserne med Hensyn til Understøttelserne til Enker hvile. Den ærede Ordfører bemærkede, vel, at det jo ikke var sagt, at, fordi der ikke i Pensionsloven var givet den Udfigt til en saadan Understøttelse, man derfor ikke vilde indrømme dem den, idet den jo kunde blive tilstaaet i hvert enkelt Tilfælde paa Finantsloven. Men jeg tror ikke, at denne Udfigt er særdeles meget værd; thi det vil kun blive Noget, der ganske undtagelsesvis vil finde Sted, at man paa Finantsloven indrømmede saadanne Understøttelser, og skulde de gives ved en særlig Lov, saa vilde det jo blive noget end mere Sjældent. Vilde vi altsaa stryge disse Paragrafer, havde vi jo slet ingen Lovbestemmelser i saa Henseende, og det vilde altsaa blive rene Undtagelser, at saadanne Understøttelser gaves. — Hvad de Forslag angaar, der ere stillede af Udvalget til § 6, da kan jeg heller ikke slutte mig dertil. Det første gaar ud paa, at man ved Pensionens Beregning skal fradrage en Trediedel af, hvad Embedsgagen overstiger 1,200 Rd., forinden man beregner Pensionen. Det, som for mig er Hovedbetragtningen, er dette, at naar man overvejer den noie Forbindelse, der er imellem de egentlige Lønninger og Østerlønninger, vil det ikke kunne erkendes for rigtigt, at, naar man nu